4.2.2. SAM[1] papildinošās saimnieciskās darbības un parasto papildpakalpojumu nosacījumu kontroles metodika

Metodikas mērķis ir sniegt skaidrojošu informāciju par papildinošās saimnieciskās darbības (turpmāk – PSD) un parasto papildpakalpojumu (turpmāk – PP) apmēru un nosacījumu ievērošanu 4.2.2. SAM projektu ietvaros.

Šī metodika ir attiecināma uz 4.2.2. SAM projektiem, kurus īsteno tikai tādās ēkās vai ēku daļās, ko izmanto:

1) valsts pārvaldes funkciju vai uzdevumu veikšanai, tajā skaitā deleģēto funkciju vai uzdevumu veikšanai;
2) kultūras mērķiem, ja kultūras infrastruktūrā veicamā darbība nav kvalificējama kā saimnieciskā darbība.

I Izmantotais normatīvas regulējums, t.sk. citi avoti

- Ministru kabineta 24.03.2016. noteikumi Nr. 152 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 4.2.2. specifiskā atbalsta mērķa "Atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu un atjaunojamo energoresursu izmantošanu pašvaldību ēkās" īstenošanas noteikumi" (turpmāk – 4.2.2. SAM MK noteikumi) un to sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).
- Komisijas paziņojums par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punktā minēto valsts atbalsta jēdzienu (2016/C 262/01) (turpmāk – Komisijas paziņojums).
- Komercdarbības atbalsta kontroles likums.
- Slovākijas 28.02.2020. uzdots jautājums un Eiropas Komisijas 24.07.2020. sniegtā atbilde par papildinošo saimniecisko darbību (skat. metodikas pielikuma Nr.1 atbildi Nr.1).
- Latvijas 28.11.2018. uzdots jautājums par parasto papildpakalpojumu pieļaujamību ēkās, kur tiek sniegti pakalpojumi ar vispārējo tautsaimniecisko nozīmi un Eiropas Komisijas 24.02.2019. sniegtā atbilde (skat. metodikas pielikuma Nr.1 atbildi Nr.2).
- Igaunijas 17.11.2016. uzdots jautājums par Komisijas 2014.gada 17.jūnija Regulas (ES) Nr.651/2014 ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107.un 108.pantu 26.panta 7.punktu, un Eiropas Komisijas 22.02.2017. sniegtā atbilde par atgūšanas mehānismu un papildinošo saimniecisko darbību (skat. metodikas pielikuma Nr.1 atbildi Nr.3).
- Latvijas 20.08.2018. uzdots jautājums par saimniecisko darbību kultūras mērķiem paredzētajā infrastruktūrā un Eiropas komisijas 04.10.2018. sniegtā atbilde (skat. metodikas pielikuma Nr.1 atbildi Nr.4).
- Finanšu ministrijas palīgmateriāls nelikumīga valsts atbalsta atgūšanai.
- Finanšu ministrijas skaidrojošais materiāls par papildinošu saimniecisku darbību (ancillary activity).

II Metodikas ietvaros galvenie izmantotie jēdzieni

Šajā metodikā tiek piemēroti šādi jēdzieni:

PSD – papildinošā saimnieciskā darbība ir saimnieciskā darbība, kas tiek veikta nesaimnieciskai darbībai paredzētajā infrastruktūrā un kas tieši ir saistīta ar infrastruktūras ekspluatāciju un ir nepieciešama vai

[1] Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 4.2.2. specifiskā atbalsta mērķis "Atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu un atjaunojamo energoresursu izmantošanu pašvaldību ēkās".

nesaraujami saistīta ar infrastruktūras galveno nesaimniecisko izmantojumu. Atbilstoši Komisijas paziņojuma 207. punktā noradītajam PSD jāpatērē tie paši resursi, kas paredzēti ēkas pamata darbībai, piemēram, darbaspēks, pamatlīdzekļi u.c. PSD nav daļa no ēkas pamata funkcijas, bet PSD bieži īsteno, lai nodrošinātu infrastruktūras efektīvāku izmantošanu. Jāņem vērā, ka katrā gadījumā ir nepieciešams atsevišķi vērtēt katras īstenotās darbības saikni ar infrastruktūras izmantošanas mērķi vai izmantoto infrastruktūru, attiecīgi vienā ēkā konkrēta darbība attiecībā uz ēkas pamata funkciju var tikt uzskatīta par PSD, bet, ja ēkas pamata funkcija būs cita - darbībai var nebūt PSD rakstura;

PP – parastais papildpakalpojums ir saimnieciskā darbība, kas tiek īstenots nesaimnieciskai darbībai paredzētajā infrastruktūrā un kurš parasti neietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm, jo šis pakalpojums diez vai piesaistītu citu dalībvalstu klientus un to finansēšana diez vai izraisītu būtisku ietekmi uz pārrobežu ieguldījumiem vai uzņēmējdarbību. Attiecīgi šādu pakalpojumu pamatā izmanto ierobežots lietotāju loks – tie, kas ir tieši saistīti ar konkrētās infrastruktūras darbību - piemēram, iestādes darbinieki, skolēni vai audzēkņi. Atbilstoši 4.2.2. SAM MK noteikumu 48.[2] punktam par PP uzskata **ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu**[2] jebkura darbības veida infrastruktūrā vai tās daļā, izņemot 4.2.2. SAM MK noteikumu 30.1. un 30.2. apakšpunktā noteiktajiem pakalpojumiem un mērķiem paredzēto infrastruktūru[3]. Attiecīgi par **PP** uzskata, piemēram, kafejnīcas vai ēdnīcas darbību skolās, pirmsskolas izglītības iestādēs vai administrācijas ēkā;

cita saimnieciskā darbība – saimnieciskā darbība, kas nav PSD vai PP, un kas atbilstoši 4.2.2. SAM MK noteikumu 30.[1] punktam pēc izvērtējuma par infrastruktūrā veikto saimniecisko darbību tiek izslēgta no projekta iesnieguma.

III 4.2.2. SAM MK noteikumu pamatnosacījumi PSD un PP

4.2.2. SAM **mērķis** ir samazināt primārās enerģijas patēriņu, sekmējot energoefektivitātes paaugstināšanu un pašvaldību izdevumu samazināšanos par energoapgādi, veicot ieguldījumus pašvaldību infrastruktūrā[4] atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajām prioritātēm. Investīcijas ir paredzēts koncentrēt **pašvaldību infrastruktūrā,** kas ir ar vislielāko **energoefektivitātes potenciālu** un ko izmanto **pašvaldībām un to iedzīvotājiem būtisku valsts pārvaldes funkciju un uzdevumu izpildei**.

Lai sekmētu 4.2.2. SAM mērķa sasniegšanu, šajā metodikā noteiktie uzraudzības mehānismi piemērojami tikai tādiem projektiem, kam atbalsts tiek sniegts nesaimniecisku darbību īstenošanai un attiecīgi projektu īstenošanai netiek sniegts valsts atbalsts.

Lai nodrošinātu augstāk pieminēto nosacījumu izpildi, atbilstoši 4.2.2. SAM MK noteikumu 30. punktam projektu var iesniegt tikai par infrastruktūru vai infrastruktūras daļu[5], kurā netiek veikta saimnieciskā darbība, izņemot 4.2.2. SAM MK noteikumu 30.1. un 30.2. apakšpunktā noteiktos gadījumus.

Infrastruktūras daļa, par kuru var tikt iesniegts projekta iesniegums un kas atbilstoši tiek attiecināta projekta ietvaros, tiek noteikta atbilstoši 4.2.2. SAM MK noteikumu 30.[1] punkta nosacījumiem. Attiecīgi infrastruktūras daļā vismaz 80% apjoma no infrastruktūras kopējās gada jaudas (platības, laika vai finanšu

[2]Lai nodrošinātu skaidru nosacījumu piemērošanu un izslēgtu interpretācijas iespējas 4.2.2. SAM MK noteikumos tiek noteikts pieļaujamais parasto papildpakalpojumu veids. Atbilstoši 2021. gada pavasarī veiktajai 4.2.2. SAM 1.-4. kārtas vairāk kā 150 projektu izpētei, secināts, ka vienīgais sniegto parasto papildpakalpojumu veids ir ēdināšanas pakalpojumi.

[3]4.2.2. SAM MK noteikumu 30.1. un 30.2. apakšpunktā noteiktajiem pakalpojumiem un mērķiem paredzētajā infrastruktūrā pamatā tiek īstenota saimnieciskā darbība, līdz ar to PSD un PP nevar tikt īstenoti (skat. metodikas pielikuma Nr.1 atbildi Nr.2).

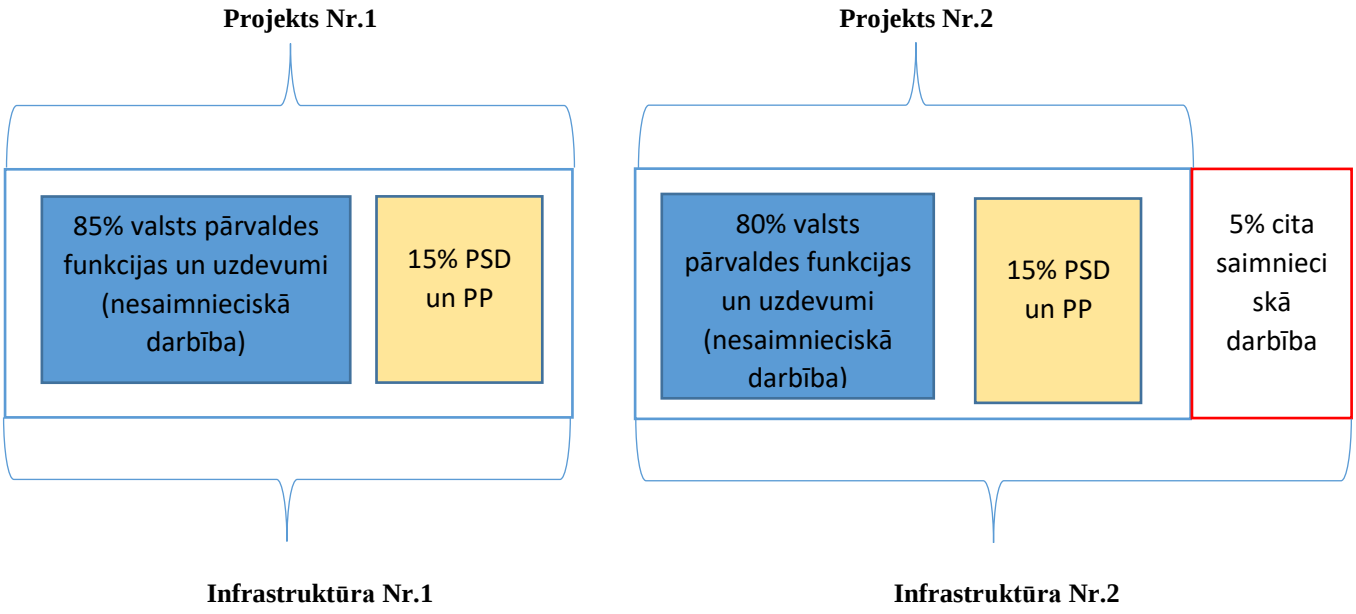
[4] Ar "infrastruktūru" 4.2.2. SAM MK noteikumu izpratnē saprot ēkas un ūdenssaimniecības tehnoloģisko procesus. Tā kā PSD un PP var tikt īstenoti tikai nesaimnieciskajā infrastruktūrā, šīs metodikas izpratnē ar "infrastruktūru" saprot tikai ēkas.

[5]Atbilstoši 4.2.2. SAM MK noteikumiem šīs metodikas ietvaros ar "infrastruktūras daļu" saprot "infrastruktūras daļu, kurā netiek veikta saimnieciskā darbība", par kuru tiek iesniegts projekta iesniegums. Infrastruktūras daļā var tikt īstenoti PSD un PP.

izteiksmē) jāizmanto pārvaldes funkciju un uzdevumu īstenošanai, un līdz 20% no infrastruktūras kopējās gada jaudas (platības vai laika vai finanšu izteiksmē) var tikt īstenoti PSD vai PP, izslēdzot jebkuru citu saimniecisku darbību. Ja infrastruktūrā, kurā plāno īstenot projektu, kādā daļā tiek veikta cita saimnieciska darbība, izmaksas par šīs daļas atjaunošanu projekta iesnieguma izmaksās neiekļauj un finansē no līdzekļiem, par kuriem nav saņemts nekāds valsts atbalsts.

Tabulā Nr.1 "*Iesniedzamo projektu piemēri*" tiek aplūkoti piemēri, kad projekti tiek iesniegti par visu infrastruktūru vai infrastruktūras daļu.

Tabula Nr.1 "*Iesniedzamo projektu piemēri*"

1.Veicot sākotnējo izvērtējumu, tiek secināts, ka infrastruktūrā Nr.1 85% no infrastruktūras kopējās gada jaudas izmanto valsts pārvaldes funkciju vai uzdevumu izpildei un 15% tiek izmantoti PSD un PP īstenošanai. Attiecīgi visa infrastruktūrā īstenoto tikai PSD un PP, turklāt to apjoms nepārsniedz 20% no ēkas kopējās gada jaudas. Ievērojot 4.2.2. SAM MK noteikumu nosacījumus, **projekts Nr.1 tiek iesniegts par visu (100%) infrastruktūru**. Projekta dzīves cikla laikā uzraudzība tiek īstenota projekta infrastruktūrai, kas šajā gadījumā ir visa (100%) infrastruktūra Nr.1.

2.Veicot sākotnējo izvērtējumu, tiek secināts, ka infrastruktūrā Nr.2 80% no infrastruktūras kopējās gada jaudas izmanto valsts pārvaldes funkciju vai uzdevumu izpildei, 15% tiek izmantoti PSD un PP īstenošanai, kā arī 5% tiek izmantoti citai saimnieciskai darbībai. Attiecīgi infrastruktūrā 5% apjomā tiek īstenota saimnieciskā darbība, kas projektā nevar tikt pieļauta. Tajā pašā laikā 20% ierobežojums, kurā tiek iekļauta PSD, PP un cita saimnieciskā darbība, summā netiek pārkāpts un projekts var tikt iesniegts par infrastruktūras Nr.2 daļu. Ievērojot 4.2.2. SAM MK noteikumu nosacījumus**, projekts Nr.2 tiek iesniegts tikai par infrastruktūras daļu (95%), savukārt infrastruktūras atlikusī daļa (5%), kurā tiek veikta cita saimnieciskā darbība, no projekta tiek izslēgta**. Projekta dzīves cikla laikā uzraudzība tiek īstenota tikai projekta infrastruktūrai, kas šajā gadījumā ir daļa (95%) no infrastruktūras Nr.2.

Atbilstoši 4.2.2. SAM MK noteikumu 48.punktam infrastruktūrā vai infrastruktūras daļā, par kuru ir iesniegts projekta iesniegums, ir pieļaujama **PSD un PP, kas nepārsniedz 20% no infrastruktūras kopējās gada jaudas vai infrastruktūras daļas gada jaudas platības, laika vai finanšu izteiksmē**. Cita saimnieciskā darbība projektā netiek iekļauta. Pie projekta iesniegšanas tiek izvēlēta viena no infrastruktūras jaudas aprēķina metodēm un projekta dzīves cikla laikā tā netiek mainīta.

Gan PSD, gan PP var tikt īstenoti kultūras mērķiem paredzētājā infrastruktūrā, ja tiek pierādīts, ka kultūras infrastruktūrā īstenotā darbība nav kvalificējama kā saimnieciskā darbība[6].

Pamatojoties uz minētajiem nosacījumiem, visā projekta dzīves cikla laikā[7] ik gadu Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (turpmāk – sadarbības iestāde) uzrauga PSD un PP nosacījumu ievērošanu atbilstoši 4.2.2. SAM MK noteikumu 34.[2] punktam.

IV PSD un PP būtības kontrole 4.2.2. SAM ietvarā

Kaut par saimniecisku darbību uzskata ikvienu darbību, kas ietver preču un pakalpojumu piedāvāšanu tirgū, jāņem vērā, ka saimnieciskā darbība netiek konstatēta, piemēram, kad darbība ir saistīta vienīgi ar valsts pārvaldes funkciju un pārvaldes uzdevumu vai deleģēto pārvaldes uzdevumu izpildi, t.sk., ja infrastruktūra tiek iznomāta pārvaldes funkciju vai pārvaldes uzdevumu veikšanai [8].

Atbilstoši metodikas III sadaļā aprakstītajam 4.2.2. SAM MK noteikumu 48.punktā projekta infrastruktūrā vai infrastruktūras daļā ir pieļaujama **PSD un PP** līdz 20% no infrastruktūras kopējās gada jaudas vai infrastruktūras daļas gada jaudas, platības, laika vai finanšu izteiksmē un cita saimnieciskā darbība projektā nevar tikt iekļauta. Līdz ar to arī projekta dzīves cikla laikā ik gadu ir nepieciešams uzraudzīt, ka projekta infrastruktūrā vai infrastruktūras daļā īstenotā saimnieciskā darbība var tikt kvalificēta kā PSD vai PP.

Tabulā Nr.2 "*PSD, PP un citas saimnieciskās darbības piemēri"* tiek aplūkoti potenciālie PSD, PP, kā arī citas saimnieciskās darbības piemēri.

Tabula Nr.2 "*PSD, PP un citas saimnieciskās darbības piemēri*"

Infrastruktūra un tās izmantošanas nesaimniecisks pamatmērķis	Plānotā saimnieciskā darbība un tās mērķis	Vai aktivitātē tiks izmantoti tie paši resursi (darba spēks, pamatlīdzekli u.c.), kas tiek patērēti pamata darbībai?	Vai pastāv saikne ar pamatmērķi vai infrastruktūras izmantošanu?	Secinājums	Komentāri
Sporta skola, skolas vecuma bērnu sporta izglītība izglītības	Sporta klubs organizē vasaras amatieru sporta nometnes vai citus pēc būtības līdzīgus	Jā, sporta skolas sporta zāles.	Jā, aktivitāte tiek īstenota sporta izglītības mērķiem.	PSD	Aktivitāte netiek īstenota izglītības programmas ietvaros un līdz ar to nav uzskatāma

[6]Atbilstoši Komisijas paziņojuma 35.punktam saimnieciskā darbība kultūras jomā netiek konstatēta, ja infrastruktūrai ieņēmumi no saimnieciskās darbības ir mazāki par 50 procentiem no kultūras jomas pakalpojumu sniedzēja gada budžeta konkrētajā infrastruktūrā (skat. metodikas pielikuma Nr.1 atbildi Nr.4).

[7]Projekta dzīves cikls ir projekta infrastruktūras amortizācijas periods, kurā ir iespējams gūt finansiālu vai ekonomisku labumu no projektā ieguldītajiem līdzekļiem vai radītajiem aktīviem. Projekta dzīves ciklu nosaka atbilstoši Komisijas 2014.gada 3.marta Deleģētās Regulas (ES) Nr.480/2014 ar kuru papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr.1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu I pielikumam, kas piemērojams atkarībā no projekta investīciju jomas. Pielikumā neuzskaitītajām nozarēm tiek piemērots projekta dzīves cikls 10-15 gadi, kas ietver arī darbības īstenošanas periodu.

[8]Piemēram, pašvaldība var izvietot telpās pašvaldības bibliotēku vai iznomāt telpas Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai. Maksas iekasēšana par atsevišķiem pakalpojumiem pārvaldes uzdevumu izpildē netiek uzskatīta par saimniecisku darbību.

programmas ietvaros	pasākumus citu sporta skolu skolēniem (sporta izglītība, pamatā ieņēmumi tiek gūti izglītības jomā).				par daļu no sporta skolas pamata darbības. Piemērs attiecināms arī uz citiem pēc būtības līdzīgiem pasākumiem: semināri, kursi, apmācības u.c.
	Sporta skola iznomā telpas sporta preču veikalam (tirdzniecība sporta jomā)	Jā, sporta skolas telpas	Nē, aktivitāte nav saistīta ar izglītības vai sporta mērķiem.	cita saimnieciskā darbība	Veikalu darbība netiek iekļauta PP tvērumā, jo to gadījumā nevar tikt norādīts, ka pakalpojumu pamatā izmantos tikai sporta skolas darbinieki vai audzēkņi.
	Sporta skolā darbojas ēdnīca (ēdināšanas pakalpojumi).	Jā, skolas ēka.	Nē, ēdināšanas pakalpojumu sniegšana nav saistīta ar izglītības vai sporta mērķiem.	PP	Ēdnīcu pamatā izmanto darbinieki un skolnieki. Ēdināšanas pakalpojumu sniegšana tiek uzskatīta par PP.
	Sporta skola iznomā telpas gadatirgum novada svētku ietvaros (tirdzniecība, izklaides pasākumu organizēšana)	Jā, sporta skolas sporta zāles.	Nē, tirdzniecība vai izklaides pasākumu organizēšana nav saistīta ar izglītības vai sporta mērķiem.	cita saimnieciskā darbība	
Pirmsskolas izglītības iestāde (PII), pirmsskolas vecuma bērnu izglītība (t.sk. sporta jomā) izglītības programmas ietvaros	PII baseinā vakaros tiek organizētas aerobikas nodarbības jebkuram (sporta izglītība/sports).	Jā, PII baseins.	Jā, aktivitāte tiek īstenota sporta mērķiem.	PSD	
	PII baseins vakaros tiek iznomāts privātiem izklaides pasākumiem.	Jā, PII baseins.	Nē, privātie izklaides pasākumi nevar tikt saistīti ar izglītības mērķiem.	cita saimnieciskā darbība	Privātie izklaides pasākumi nevar tikt saistīti ar pārvaldes uzdevumiem vai mērķiem.
Vispārizglītojošā skola, skolas vecuma bērnu izglītība izglītības programmas ietvaros	Autoskola nomā telpas, kur piedāvā maksas kursus jebkuram (izglītība).	Jā, skolas klases.	Jā, aktivitāte tiek īstenota izglītības mērķiem.	PSD	
	Tulku birojs nomā telpas, kur sniedz dokumentu tulkošanas pakalpojumus.	Jā, skolas telpas.	Nē, tulka pakalpojumu sniegšana nav saistīta ar izglītības mērķi.	cita saimnieciskā darbība	

	Skolā darbojas ēdnīca (ēdināšanas pakalpojumi).	Jā, skolas ēka.	Nē, ēdināšanas pakalpojumu sniegšana nav saistīta ar izglītības mērķiem.	PP	Ēdnīcu pamatā izmanto darbinieki un skolnieki. Ēdināšanas pakalpojumu sniegšana tiek uzskatīta par PP.
Sociālā dzīvojamā māja, sociālo dzīvokļu iznomāšana/sociālo pakalpojumu sniegšana	Ārsta prakse nomā telpas, kur sniedz pakalpojumus mājas iemītniekiem, ir noslēgts NVD līgums (valsts apmaksātā veselības aprūpe).	Jā, mājas telpas.	Jā, sociālo pakalpojumu tvērumā var tikt iekļauti arī veselības aprūpes pakalpojumi.	PSD	Veselības aprūpes pakalpojumi nav daļa no mājas pamata darbības, bet var tikt uzskatīti par papildinošu darbību.
	Zobārsta prakse nomā telpas, kur sniedz pakalpojumus jebkuram, un ir noslēgts NVD līgums (zobārstniecība).	Jā, mājas telpas.	Nē, tādas zobārsta prakses darbība, kas piedāvā pakalpojumus jebkuram, tiek uzskatīta par saimniecisku darbību.	cita saimnieciskā darbība	NVD slēdz līgumus par sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu, kas ir zobārstniecības pakalpojumu sniegšana bērniem līdz 18 gadu vecumam.
	Aptieka nomā telpas.	Jā, mājas telpas.	Nē, aptieku darbība nav saistīta ar sociālo pakalpojumu sniegšanu.	cita saimnieciskā darbība	Aptieku darbība netiek iekļauta PP tvērumā, jo to gadījumā nevar tikt norādīts, ka pakalpojumu pamatā izmantos tikai mājas iemītnieki.
Profesionālā vidusskola, izglītība profesionālās izglītības programmas ietvaros	Skola iznomā dienesta viesnīcas istabas skolēniem, kuri piedalās vasaras nometnēs vai citos pēc būtības līdzīgos pasākumos (izglītība).	Jā, skolas dienesta viesnīcas telpas.	Jā, iznomāšana tiek īstenota izglītības mērķiem.	PSD	
	Skola iznomā dienesta viesnīcas istabas tūristiem, strādniekiem vai citām personām, kuras nav saistītas ar ēkas izglītības mērķiem.	Jā, skolas dienesta viesnīcas telpas.	Nē, iznomāšana nav saistīta ar izglītības mērķiem.	cita saimnieciskā darbība	
Teātris, kultūras mantojuma saglabāšana,	Teātris iznomā telpas viesizrādēm (kultūra)	Jā, teātra telpas.	Jā, iznomāšana notiek kultūras mērķiem.	PSD	

kultūra. Ieņēmumi no teātra saimnieciskās darbības ir mazāki par 50% no teātra gada budžeta.	Teātris iznomā telpas korporatīviem pasākumiem (pasākumu organizēšana)	Jā, teātra telpas.	Nē, iznomāšana nav saistīta ar kultūras mērķiem.	cita saimnieciskā darbība	
	Teātra telpās darbojas kafejnīca (ēdināšanas pakalpojumi).	Jā, teātra telpas.	Nē, iznomāšana nav saistīta ar kultūras mērķiem.	PP	Teātra kafejnīcu izmanto darbinieki un pasākumu apmeklētāji. Ēdināšanas pakalpojumu sniegšana tiek uzskatīta par PP.

V PSD un PP apmēra kontrole 4.2.2. SAM ietvarā

Atbilstoši Komisijas paziņojumā noteiktajam, infrastruktūrā var tikt īstenota PSD un sniegti PP, ja infrastruktūra tiek izmantota nesaimnieciskam mērķim. Attiecīgi, atbilstoši 4.2.2. SAM MK noteikumu nosacījumiem, lai infrastruktūrā varētu tikt īstenota PSD un/vai PP, ir **nepieciešams ierobežot šo darbību apjomu** attiecībā uz infrastruktūras kopīgo gada jaudu. Ievērojot šo nosacījumu, 4.2.2. SAM MK noteikumu 48.punkts nosaka, ka PSD un PP apjoms kopsummā projekta dzīves cikla laikā nevar pārsniegt **20% no infrastruktūras kopējās gada jaudas vai infrastruktūras daļas gada jaudas platības, laika vai finanšu izteiksmē.**

Turklāt, veicot sākotnējo izvērtējumu par to, vai projekts var tikt iesniegts par infrastruktūras daļu, ir nepieciešams pārliecināties, ka t.sk. tiek nodrošināta atbilstība PSD un PP nosacījumiem: attiecīgi infrastruktūrā īstenotās PSD, PP un citas saimnieciskās darbības apjoms kopumā nepārsniedz 20% no infrastruktūras kopējās gada jaudas platības, laika vai finanšu izteiksmē. Vienlaikus jāņem vērā, ka cita saimnieciskā darbība projekta ietvaros nevar tikt atbalstīta, taču šīs metodikas kontekstā tā ir ieskaitāma kopējā ierobežojumu apmērā.

Infrastruktūras vai tās daļas jaudas aprēķinu ir iespējams veikt platības, laika vai finanšu izteiksmē. Projekta iesniedzējs pie projekta iesnieguma izvēlas atbilstošo jaudas aprēķina metodi, kuru projekta dzīves cikla laikā nedrīkst mainīt. PSD, PP un citas saimnieciskās darbības īpatsvara aprēķinam un PSD vai PP kontrolei ir jāizmanto viena un tā pati metode. Tālāk tiek aprakstītas iespējamās aprēķina formulas:

- kas tiek izmantotas PSD un/vai PP prasību ievērošanas kontrolei, nosakot infrastruktūras daļu, par kuru ir iesniegts projekta iesniegums (1.1., 1.2., 1.3.);
- kas tiek izmantotas PSD un/vai PP prasību kontrolei projekta infrastruktūrā pie projekta iesnieguma vērtēšanas un apmēra nosacījuma kontroles projekta dzīves cikla laikā (t.sk. projekta pēcuzraudzības periodā) (2.1. 2.2., 2.3.).

1. **Aprēķina formulas,** kas tiek izmantotas PSD un/vai PP prasību ievērošanas kontrolei, nosakot infrastruktūras daļu, par kuru ir iesniegts projekta iesniegums:

1.1. Ja projektu plānots iesniegt par infrastruktūras daļu, tad PSD, PP un citas saimnieciskās darbības izmantotās jaudas apjoma **izvērtējumam platības izteiksmē pirms projekta iesnieguma iesniegšanas** izmanto šādu formulu:

$$Psaim = \frac{\sum(P1_{psd} + P2_{pp} + P3_{csaim})}{P_{kop}} \times 100\%, kur$$

P_{saim}– projekta iesniedzēja īpašumā vai turējumā esošajā infrastruktūrā, par kuras daļu ir plānots iesniegt projekta iesniegumu, kopumā īstenotie PSD, sniegtie PP un cita saimnieciskā darbība, %;

$P1_{psd}$, $P2_{pp,}$ – projekta iesniedzēja īpašumā vai turējumā esošās infrastruktūras, par kuras daļu ir plānots iesniegt projekta iesniegumu, platība, kas tiek izmantota PSD un/vai PP sniegšanai, m^2;

$P3_{csaim}$ – projekta iesniedzēja īpašumā vai turējumā esošās infrastruktūras, par kuras daļu ir plānots iesniegt projekta iesniegumu, platība, kas tiek izmantota jebkurai citai saimnieciskai darbība, m^2;

P_{kop} – projekta iesniedzēja īpašumā vai turējumā esošās konkrētas infrastruktūras kopēja platība, m^2 , par kuras daļu ir plānots iesniegt projekta iesniegumu.

1.2. Ja projektu plānots iesniegt par infrastruktūras daļu, tad PSD, PP un citas saimnieciskās darbības izmantotās jaudas apjoma **izvērtējumam laika izteiksmē pirms projekta iesnieguma iesniegšanas** izmanto šādu formulu:

$$Psaim = \frac{(Pk_{saim} \times Lk_{saim} \times D)}{\left(P_{kop} \times L_{kop} \times D\right)} \times 100\%, kur$$

P_{saim}– projekta iesniedzēja īpašumā vai turējumā esošajā infrastruktūrā, par kuras daļu ir plānots iesniegts projekta iesniegumu, kopumā īstenotā saimnieciskā darbība, t.sk. PSD, PP un cita saimnieciskā darbība, %;

Pk_{saim} – projekta iesniedzēja īpašumā vai turējumā esošās infrastruktūras, par kuras daļu ir plānots iesniegt projekta iesniegumu, platība, kas tiek izmantota PSD, PP vai citas saimnieciskās darbības veikšanai, m2;

Lk_{saim} – laiks, kurā projekta iesniedzēja īpašumā vai turējumā esošās infrastruktūras, par kuras daļu ir plānots iesniegts projekta iesniegums, tiek īstenota PSD, PP vai veikta cita saimnieciskā darbība, h/dnn;

P_{kop} – projekta iesniedzēja īpašumā vai turējumā esošās konkrētas infrastruktūras platība, m^2 , par kuras daļu ir plānots iesniegts projekta iesniegums;

L_{kop} – visas infrastruktūras kopējais izmantošanas laiks diennaktī (h/dnn);

D – kalendārā gada dienu skaits, kurās attiecīgā darbība tiek veikta.

1.3. Ja projektu plānots iesniegt par infrastruktūras daļu, tad PSD, PP un citas saimnieciskās darbības izmantotās jaudas apjoma **izvērtējumam finanšu izteiksmē pirms projekta iesnieguma iesniegšanas** izmanto šādu formulu:

$$Psaim = \lfloor FK_{saim} \div Fk \rfloor \times 100\%, kur$$

P_{saim}– projekta iesniedzēja īpašumā vai turējumā esošajā infrastruktūrā, par kuras daļu plānots iesniegt projekta iesniegums, kopumā īstenotā saimnieciskā darbība, t.sk. PSD, sniegtie PP un cita saimnieciskā darbība, %;

FK_{saim} – ienākumi no PSD, sniegtajiem PP un citas saimnieciskās darbības, kas tiek īstenota konkrētajā projekta iesniedzēja īpašumā vai turējumā esošajā infrastruktūrā, par kuras daļu ir plānots iesniegt projekta iesniegumu, euro/gadā;

F_K – kopējie ienākumi/budžets vienas ēkas robežās, euro/gadā.

2. Aprēķina formulas, kas tiek izmantotas PSD un/vai PP prasību kontrolei projekta infrastruktūrā pie projekta iesnieguma vērtēšanas un apmēra nosacījuma kontroles projekta dzīves cikla laikā (t.sk. projekta pēcuzraudzības periodā):

2.1. Veicot PSD un/vai PP izmantotās jaudas apjoma **platības izteiksmē** kontroli infrastruktūrā vai tās daļā, par kuru ir iesniegts projekta pieteikums, izmanto šādu formulu:

$$Psaim = \frac{\sum(P1_{psd} + P2_{pp})}{P_{kop}} \times 100\%, kur$$

P_{saim}– projekta iesniedzēja īpašumā vai turējumā esošajā infrastruktūrā vai tās daļā, par kuru ir iesniegts projekta iesniegums, kopumā īstenotie PSD un/vai PP, %;

$P1_{psd}$, $P2_{pp}$ – projekta iesniedzēja īpašumā vai turējumā esošās infrastruktūras vai tās daļas, par kuru ir iesniegts projekta iesniegums, platība, kas tiek izmantota PSD un/vai PP sniegšanai, m^2;

P_{kop} – projekta iesniedzēja īpašumā vai turējumā esošās konkrētas infrastruktūras vai tās daļas platība, m^2, par kuru ir iesniegts projekta iesniegums.

Ja kādu platības daļu gada ietvaros izmanto gan saimniecisku darbību, gan pārvaldes funkciju izpildei, tā tik un tā ir iekļaujama saimnieciskās darbības platībā. Tajā pašā laikā, ja jauktas izmantošanas platības daļa nav iekļauta saimnieciskai darbībai paredzētās platības nomas līgumā un pēc būtības jebkurā laikā to var izmantot visi ēkas iemītnieki vai apmeklētāji bez ierobežojumiem, tad tiek uzskatīts, ka platībā tiek īstenota nesaimnieciska darbība un tā nav jāņem vērā saimnieciskās darbības aprēķinā.

2.2. Veicot PSD un/vai PP izmantotās jaudas apjoma **laika izteiksmē** kontroli infrastruktūrā vai tās daļā, par kuru ir iesniegts projekta pieteikums, izmanto šādu formulu:

$$Psaim = \frac{(Pk_{saim} \times Lk_{saim} \times D)}{(P_{kop} \times L_{kop} \times D)} \times 100\%, kur$$

P_{saim}– projekta iesniedzēja īpašumā vai turējumā esošajā infrastruktūrā vai tās daļā, par kuru ir iesniegts projekta iesniegums, kopumā īstenotie PSD un/vai PP, %;

Pk_{saim} – projekta iesniedzēja īpašumā vai turējumā esošās infrastruktūras vai tās daļas, par kuru ir iesniegts projekta iesniegums, platība, kas tiek izmantota PSD un/vai PP, m^2;

Lk_{saim} – laiks, kurā projekta iesniedzēja īpašumā vai turējumā esošajā infrastruktūrā vai tās daļā, par kuru ir iesniegts projekta iesniegums, tiek īstenota PSD un/vai PP, h/dnn;

P_{kop} – projekta iesniedzēja īpašumā vai turējumā esošās konkrētas infrastruktūras vai tās daļas platība, m^2, par kuru ir iesniegts projekta iesniegums;

L_{kop} – infrastruktūras kopējais izmantošanas laiks diennaktī (h/dnn);

D – kalendārā gada dienu skaits, kurās attiecīgā darbība tiek veikta.

2.3. Veicot PSD un/vai PP izmantotās jaudas apjoma **finanšu izteiksmē** kontroli infrastruktūrā vai tās daļā, par kuru ir iesniegts projekta pieteikums, izmanto šādu formulu:

$$Psaim = \lfloor FK_{saim} \div Fk \rfloor \times 100\%, kur$$

P_{saim}– projekta iesniedzēja īpašumā vai turējumā esošajā infrastruktūrā vai tās daļā, par kuru ir iesniegts projekta iesniegums, kopumā īstenotie PSD un/vai PP, %;

FK_{saim} – ienākumi no PSD, sniegtajiem PP, kas tiek īstenoti konkrētajā projekta iesniedzēja īpašumā vai turējumā esošajā infrastruktūrā vai tās daļā, par kuru ir iesniegts projekta iesniegums, euro/gadā;

F_K – kopējie ienākumi/budžets vienas ēkas robežās, euro/gadā.

Informācija par **PSD un PP** apjomu ir iegūstama gan no nomas līgumiem, gan no finansējuma saņēmēja sniegtās informācijas par platību vai laiku, kurā infrastruktūrā tiek īstenota PSD (piemēram, pašvaldībai tajā piedāvājot pakalpojumus uz cenrāža pamata[9]) vai sniegti PP (piemēram, ēdināšanas uzņēmumam piedāvājot pakalpojumus kādā skolā) vai ienākumiem no saimnieciskās darbības.

Citas saimnieciskās darbības apjoms tiek noteikts pirms projekta iesniegšanas. Tajā ir jāieskaita infrastruktūras, par kuras daļu ir plānots iesniegt projekta iesniegumu, jauda, kuru kalendāra gada ietvaros izmanto visai pārejai saimnieciskai darbībai, attiecīgi tādai darbībai, kas netiek atrunāta 4.2.2. SAM MK noteikumu 48. punktā. Projekts var tikt iesniegts par infrastruktūras daļu, ja kopumā visa infrastruktūrā īstenotā saimnieciskā darbība nepārsniedz 20% no infrastruktūras kopējas gada jaudas. Pēc izvērtējuma veikšanas, ar citu saimniecisku darbību saistītās izmaksas tiek izslēgtas no plānotā 4.2.2. SAM projekta iesnieguma.

Ja projekta dzīves cikla laikā kalendārā gada periodā notiek izmaiņas, tad tās ņem vērā, veicot aprēķinus. Zemāk pieejams PSD, PP un citas saimnieciskās darbības kontroles aprēķina piemēri, kas izmanto jaudas aprēķinu platības, laika un finanšu izteiksmē.

Piemērs Nr.1 (platības izteiksme, 1.1. formula)

Tiek īstenots 4.2.2.SAM projekts kādā pašvaldības ēkā, kurā ir izvietota sociālā dzīvojamā māja. Ēkas 2. un 3.stāvā tiek iznomāti sociālie dzīvokļi. Pirmajā stāvā pašvaldība telpas iznomā individuālajam komersantam, kas sniedz sociālās aprūpes pakalpojumus mājas iemītniekiem, kā arī biedrībai, kas nodarbojas ar invalīdu interešu aizsardzību, sniedzot tiem atsevišķus pakalpojumus. Tāpat ēkas pirmajā stāvā telpas tiek iznomātas ēdnīcai.

Ēkas kopējā platība ir **1500 m²**. Individuālajam komersantam uz līguma pamata iznomātā platība ir **150 m²**, savukārt biedrībai uz līguma pamata iznomātā platība ir **100 m²**. Ēdnīcai iznomātā platība ir **100 m²**. Ņemot vērā nomas līgumu būtību, par atbilstošāku tiek noteikts veikt izmantotās jaudas aprēķinu platības izteiksmē.

Jautājums: vai 4.2.2. SAM projekts tiek īstenots atbilstoši nosacījumiem, t.i. tiek ievēroti nosacījumi attiecībā uz PSD un PP?

Analīze:

Secināms, ka ēkā potenciāli tiek **īstenota PSD un sniegti PP**. Ir nepieciešams pārliecināties, ka to apjoms **kopumā** nepārsniedz 20% no ēkas kopējās jaudas platības izteiksmē.

$$Psaim = \frac{(150+100+100)}{1500} \times 100\% = 0{,}23 \times 100\% = 23\%$$

Atbilde: 4.2.2. SAM projekts netiek īstenots atbilstoši nosacījumiem, jo PSD un PP apjoms kopumā pārsniedz 20% no ēkas kopējas gada jaudas **platības izteiksmē.**

[9]Piemēram, pašvaldībai piedāvājot vidusskolas baseina apmeklējumu par noteiktu cenu, tiktu uzskatīts, ka baseina un ar to saistīto telpu platībā pašvaldība īsteno PSD. Šādā gadījumā PSD aprēķinu varētu veikt gan platības izteiksmē, gan finanšu, gan laika izteiksmē, ņemot vērā laiku, kurā baseins ir pieejams apmeklētājiem, kas nav skolas skolēni.

Piemērs Nr.2 (laika izteiksme, 1.2. formula)

Tiek īstenots 4.2.2.SAM projekts kādā pašvaldības ēkā, kurā atrodas vidusskola. Dažas no vidusskolas klasēm tiek iznomātas autoskolai.

Ēkas kopējā platība ir **1500 m^2.** Autoskolai uz līguma pamata iznomātā platība ir **100 m^2**. Kopā vidusskolas ēka tiek izmantota **300 dienas gadā, 10 stundas dienā**. Autoskola vidusskolas telpas izmanto 2**0 dienas gadā, 3 stundas dienā**. Ņemot vērā nomas līgumu būtību, par atbilstošāku tiek noteikts veikt izmantotās jaudas aprēķinu laika izteiksmē.

Jautājums: vai 4.2.2. SAM projekts tiek īstenots atbilstoši nosacījumiem, t.i. tiek ievēroti nosacījumi attiecībā uz PSD un PP?

Analīze:

Secināms, ka ēkā potenciāli tiek īstenota **PSD.** Ir nepieciešams pārliecināties, ka tās apjoms **kopumā** nepārsniedz 20% no ēkas kopējās jaudas laika izteiksmē:

$$Psaim = \frac{(100\times3\times20)}{(1500\times10\times300)} \times 100\% = 0{,}0013 \times\ 100\% = 0{,}13\%$$

Atbilde: 4.2.2. SAM projekts tiek īstenots atbilstoši nosacījumiem, jo PSD apjoms kopumā nepārsniedz 20% no ēkas kopējas gada jaudas **laika izteiksmē.**

Piemērs Nr.3 (finanšu izteiksme, 2.3. formula)

Tiek plānots īstenot 4.2.2.SAM projektu kādā pašvaldības ēkas daļā. Ēka pamatā tiek izmantota pamatskolas vajadzībām. Tāpat ēkā telpas tiek iznomātas angļu valodas kursu pasniedzējiem. Ēkas daļā, ko projekta pieteikumā plāno neiekļaut, pašvaldība iznomā telpas frizētavai un vairākiem veikaliem. Ņemot vērā nomas līgumu būtību un gūto ieņēmumu apjomu, par atbilstošāku tiek noteikts veikt izmantotās jaudas aprēķinu finanšu izteiksmē.

Pamatskolas budžets (šajā infrastruktūrā/ēkā) vienam gadam ir **100 000** EUR, no kā **18 000** EUR tiek gūti kā ieņēmumi no iznomātās platības frizētavai un veikalam un vēl **3 000** EUR no iznomātās platības angļu valodas kursiem.

Jautājums: vai 4.2.2. SAM ietvaros ir iespējams iesniegt projektu par pieminētās infrastruktūras daļu, attiecīgi tiek ievēroti nosacījumi par kopumā pieļaujamo saimnieciskās darbības apjomu?

Analīze:

Secināms, ka projektu plānots iesniegts par infrastruktūras daļu, kas tiek izmantota pārvaldes funkcijām (pamatskolas darbība) un **PSD** (angļu valodas kursi) Savukārt citā infrastruktūras daļā, par kuru projekts netiktu iesniegts, tiek īstenota **cita saimnieciskā darbība** (frizētavas, veikalu darbība). Ir nepieciešams pārliecināties, ka saimnieciskās darbības apjoms kopumā (t.i., rēķinot gan PSD, gan citu saimniecisku darbību) nepārsniedz 20% no infrastruktūras kopējās gada jaudas finanšu izteiksmē:

$$Psaim = \lfloor 21000 \div 100000 \rfloor \times 100\% = 0{,}21 \times 100\% = 21\%$$

Atbilde: 4.2.2. SAM ietvaros nevar tikt iesniegts projekts par aprakstīto infrastruktūru vai tās daļu, jo saimnieciskās darbības apjoms kopumā pārsniedz 20% no ēkas kopējas gada jaudas finanšu izteiksmē.

Attiecīgi nevar tikt arī uzskatīts, ka projekta infrastruktūras daļā vismaz 80% apjomā no ēkas kopējās gada jaudas tiek īstenotas pārvaldes funkcijas, jo jau šobrīd secināms, ka pārvaldes uzdevumu izpilde visā ēkā kopumā sastāda tikai 79%.

VI PSD un PP nosacījumu neievērošanas sekas

Attiecībā uz **PSD un PP** paredzēto jaudu MK noteikumu 48.[1] punkts paredz, ja tiek pārsniegts noteiktais 20% apjoms no infrastruktūras kopējās gada jaudas vai infrastruktūras daļas gada jaudas platības, laika vai finanšu izteiksmē, finansējuma saņēmējam ir pienākums atmaksāt sadarbības iestādei projekta ietvaros saņemto nelikumīgo komercdarbības atbalstu kopā ar procentiem par attiecīgo gadu, kurā pārsniegts noteiktais 20% apjoms no infrastruktūras kopējās gada jaudas vai infrastruktūras daļas gada jaudas. Tas nozīmē, ka, pārsniedzot atļauto 20% robežu, no finansējuma saņēmēja ir proporcionāli atgūstama attiecīgā gada publiskā finansējumā daļa, kas tika izmantota PSD un PP jaudas finansēšanai, nevis viss projektā samaksātais publiskais finansējums. Eiropas Komisija ir uzsvērusi, ka ir proporcionāli jāatgūst viss šādai darbībai atvēlētais publiskais finansējums, nevis tikai tā daļa, kas ir pārsniegusi atļauto robežu (skat. metodikas pielikuma Nr.1 atbildi Nr.3).

Zemāk ir pieejams piemērs par valsts atbalsta atgūšanu pārsniegtās PSD gadījumā.

Piemērs Nr.1

4.2.2. SAM projektā tika piešķirts publiskais finansējums 1 milj. EUR apmērā skolas ēkas atjaunošanai projekta pieteikums tika iesniegts par visu infrastruktūru. Projektā nav sniegts valsts atbalsts. Projekts tika īstenots 2017. gadā, projekta dzīves cikls (infrastruktūras amortizācijas periods) ir 10 gadi un tika pieņemts, ka ik gadu attiecīgi tiek nolietoti 10% jeb 100 tūkst. no publiskā ieguldījuma vērtības. Projektā paredzēja, ka infrastruktūrā pēc projekta pabeigšanas tiks veikta arī PSD – skolā rīkos maksas angļu valodas kursus. Tika plānots, ka PSD apjoms laika izteiksmē nepārsniegs 20% no infrastruktūras kopējās gada jaudas. Projekta dzīves cikla atsevišķos gados tiek konstatēts, ka skolā tika organizēti plašāka apmēra mācību kursi, kam skolas klases tika izmantotas ilgāku laiku un tāpēc tika pārsniegts arī PSD apjoms laika izteiksmē.

Aprēķins par atmaksājamo publisko finansējumu (bez procentiem) pieejams tabulā Nr.3 "Nelikumīga valsts atbalsta atgūšana".

Projektā ir nepieciešams veikt nelikumīgā valsts atbalsta atgūšanu:
par 2020.gadu – 21 000 EUR ar procentiem;
par 2024.gadu – 22 000 EUR ar procentiem;
par 2027.gadu – 24 000 EUR ar procentiem.

Tabula Nr.3 "*Nelikumīgā valsts atbalsta atgūšana*"

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Tūkst.EUR	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
PSD, %	15	10	21	18	15	15	22	15	10	24
Jāatmaksā, EUR	0	0	21000	0	0	0	22000	0	0	24000

Tajā pašā laikā, ņemot vērā, ka Komisijas paziņojumā nav noteikts procentuālais ierobežojums PP apjomam, publiskais finansējums PP, kas pārsniedz pieminēto 20% ierobežojumu[10], nebūtu jāuzskata **par nelikumīgu valsts atbalstu, kas ir jāatgūst ar procentiem**. Zemāk ir pieejami šādas korekcijas piemēri.

Piemērs Nr.2
Publiskais finansējums viena projekta ietvaros veido 100 000 EUR un projekta dzīves cikls ir 10 gadi. Tiek konstatēts, ka vienā projekta dzīves cikla gadā PSD un PP apjoms kopā ir **sasniedzis 25%**.
Šo apjomu veido: PSD - 21% apmērā un PP - 4% apmērā.

Analīze:
- **PP apjoms (4%)** netiek kvalificēts kā nelikumīgs valsts atbalsts[11];
- **PSD apjoms (21%)** pārsniedz noteikto 20% ierobežojumu, tiek konstatēts nelikumīgs valsts atbalsts;
- vienā gadā publiskais finansējums sastāda **10 000 EUR**, atgūstāmā summa **konkrētajā gadā proporcionāli veido 21%** no šīs summas (**2100 EUR**);
- atgūstāmai summai ir piemērojami nelikumības procenti.

Secinājumi:
1. Atgūstāmā publiskā finansējuma daļa veido **2100 EUR**.
2. Summa ir atgūstāma ar nelikumības procentiem.

Piemērs Nr.3
Publiskais finansējums viena projekta ietvaros veido 100 000 EUR un projekta dzīves cikls ir 10 gadi. Tiek konstatēts, ka vienā projekta dzīves cikla gadā PSD un PP apjoms kopā ir **sasniedzis 22%.**
Šo apjomu veido: PSD - 17% apmērā un PP - 5% apmērā.

Analīze:
- **PP apjoms (5%)** netiek kvalificēts kā nelikumīgs valsts atbalsts;
- **PSD apjoms (17%)** nepārsniedz noteikto 20% ierobežojumu, netiek konstatēts nelikumīgs valsts atbalsts.

Secinājums: nelikumīgs valsts atbalsts konstatēts netiek.

[10]Atbilstoši Komisijas paziņojuma 305. zemsvītras atsaucei 20% ierobežojums tiek noteikts tikai papildinošai saimnieciskajai darbībai.
[11]Ja PP ir korekti definēts atbilstoši Komisijas paziņojuma 207.punktā noteiktajam, proti, joprojām atbalstītajā infrastruktūrā kalpo tās nesaimnieciskai darbībai un neietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm.

Izmantotie Eiropas Komisijas informācijas apmaiņas rīka par valsts atbalsta jautājumiem eState aid Wiki materiāli

1. **Slovākijas 28.02.2020. uzdots jautājums un Eiropas Komisijas 24.07.2020. sniegtā atbilde par papildinošo saimniecisko darbību.**

Q: The school has a PC classroom and a gym that are both rented. For the PC classroom, which is rented by the school to carry out external courses (the rent is 10 % of the time the classroom is used), it recieved a subsidy from public sources. There was no subsidy for the gym, which is currently rented by the school as well (no public funds were used). Does the ancillary economic activities (20 %) in this case include also renting of the gym, even though the school has not recieved any public funding for it?

A: The activities you describe may well fall outside State aid rules in their entirety if they are only targeted at local customers and it is very unlikely that their funding would have a cross-border effect on trade between the Member States or if the aid is granted in compliance with de minimis Regulation.

In the Commission´s view, the concept of ancilliarity applies when an entity benefitting from public funding of its infrastructure is engaged predominantly in non-economic activities and in some economic activities. In case of such mixed use of publicly funded infrastructure, the whole financing may fall outside State aid rules, if the economic activity of the entity remains ancillary in nature. In particular, ancillary economic activities must remain limited in scope, as regards the capacity of the infrastructure. In this respect, the economic use of the infrastructure may be considered as ancillary, when the capacity allocated each year to such activity does not exceed 20 per cent of the infrastructure´s overall capacity.

We understand that the public funding provided for the conduct of the economic activity of the school applies to the PC room only. If the gym has not been funded with State resources, the annual (time) capacity allocated for the economic use of the gym does not need to be taken into account when establishing the thresholds for the ancillary activities.[...]

2. **Latvijas 28.11.2018. uzdots jautājums par parasto papildpakalpojumu pieļaujamību ēkās, kur tiek sniegti pakalpojumi ar vispārējo tautsaimniecisko nozīmi un Eiropas Komisijas 24.02.2019. sniegtā atbilde.**

Q:Should a parking needed for the hospital that provides SGEI (and applies SGEI decision) be regarded as customary amenity to the SGEI infrastructure? If the parking is not exclusively used for the hospital purposes, should the answer change (evethough the operator of the parking is the hospital)?

Or should a parking needed for the purpose of the hospital that provides SGEI be regarded as having no impact on trade and competition and thus as a no aid activity in general?

A:The approach developed in recital 207 of the NoA with regards to customary amenities of infrastructure that are almost exclusively used for a non-economic activities does not appear to be applicable to infrastructure used for the provision of SGEI. Indeed, the provision of an SGEI is carried out by an undertaking in the sense of Article 107(1) TFEU, which in turn means that the respective infrastructure is used for an economic activity.

As indicated in Article 5(1)(3)(d) of the SGEI Decision, "the costs linked with investments, notably concerning infrastructure, may be taken into account when necessary for the operation of the [SGEI]".

This is, the public service compensation granted by the Member State to the entity entrusted with the SGEI may include funding for the infrastructure used for the provision of the SGEI. However, such compensation must not be used by the undertaking concerned to cover costs linked to any activities outside the scope of the SGEI (see Article 5(9) of the SGEI Decision).

If however the scope of the SGEI as defined by the Member State would include certain services as being part of the SGEI, then the public service compensation could cover the related costs. Please see in this regard the guidance provided in the SGEI Communication. It can be noted that in general, activities which are intrinsically linked to the SGEI can be included in its scope (e.g. the cafeteria/parking of an hospital).

3. **Igaunijas 17.11.2016. uzdots jautājums par Komisijas 2014.gada 17.jūnija Regulas (ES) Nr.651/2014 ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107.un 108.pantu 26.panta 7.punktu, un Eiropas Komisijas 22.02.2017. sniegtā atbilde par atgūšanas mehānismu un papildinošo saimniecisko darbību.**

Q: Estonia is seeking for clearance on the claw back mechanism in case of economic usage of research infrastructure during the lifetime of this infrastructure exceeds 20%.

Based on the following example could you please confirm that our understanding is correct:

In 2016 support (100€) is granted for investments in research infrastructure (laboratory). This covers 100% of the investment costs. It is initially foreseen that the economic activities performed by this infrastructure are below 20%, so at the moment of granting of support it is not regarded as state aid.

As during the lifetime of the infrastructure the economic activities performed might in some years exceed 20% the possible claw back mechanism should be put into place. Is our understanding correct that e.g. if in year 4 the economic activities constitute 24% of the infrastructure's yearly capacity, then 2 euros have to be repaid (4% of 100€ = 4€; 50% of 4€ = 2€)?

Does the table below correctly reflect the possible sums to be paid back?

	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Support (€)	100							
Economic activity (%)	12	18	19	24	18	19	27	30
Repayment (50%)(€)	0	0	0	2	0	0	3,5	5

A: Your understanding is not correct, for several reasons:

1. *The monitoring and claw back mechanism required by Art. 26(7) GBER 2014 for the recovery of excessive investment aid for research infrastructures is to be operated on an annual basis (see also recital 20 of the RDI Guidelines). The annual recovery in cases where the annual capacity use for economic activities is no longer ancillary (i.e. exceeds 20% in a given year), does not refer to the complete investment volume (fully financed by public funding), in the given example € 100 in prices of 2016, and invested in 2016, but to the annual tranche of use of this capital. Let's assume, the infrastructure has a life expectancy of 10 years, and its use is linear, the annual tranche would amount to € 10, in prices of 2016.*
2. *The public funding of economic activities of research organisations in the meaning of Art. 2(83) GBER 2014/recital 15 (ee) of the RDI Guidelines is prohibited unless these activities are ancillary. The funding has to be clawed back on an annual basis if the monitoring shows that the economic activity exceeded 20% in a given year. The whole share of the public funding used for economic activity has to be recovered, and not only the share exceeding 20%. Where the public funding was destined to finance investment into the construction and upgrade of research infrastructure in the meaning of Art. 2(91) BER 2014/recital 15 (ff) of the RDI Guidelines, the research organisation may however benefit from an*

investment aid of 50% of the eligible investment costs pursuant to Art. 26(6) GBER 2016, provided the common provisions in Chapter I of the GBER are fulfilled. In this case, only 50% of the relevant public funding has to be recovered. In the example given, and assuming an annual tranche of use of the capital invested of € 10 in prices of 2016, the amounts, in prices of 2016, to be reimbursed would be the following:

*For 2019: € 10 * 0.24 *0.5 = € 1.2*

*For 2022: € 10 * 0.27 *0.5 = € 1.35*

*For 2023: € 10 * 0.30 *0.5 = € 1.5.*

3. Recovery for 2019 would have to take place in 2020, with interest, calculated in accordance with the Notice on State aid recovery interest rates and reference/discount rates.

4. Latvijas 20.08.2018. uzdots jautājums par saimniecisko darbību kultūras mērķiem paredzētajā infrastruktūrā un Eiropas komisijas 04.10.2018. sniegtā atbilde.

Q:The responsible authorities are planning the project where investment aid will be granted NGO for the construction of infrastructure which is mainly used for cultural porposes. The part of this infrastructure (not exceed 20% of the infrastructure's space capacity per year) is rented out commercialy (for example, for online store, dentistry, accounting and legal service providers). NGO's income (for example, income from user fees and renting) is not more than 50%.

Questions (about this situation):

1. The infrastructure should be qualified as non-economic in nature because income is not more than 50% and the public funding of infrastructure used for such activities falls outside the scope of State aid rules?

OR

1. The infrastructure should be qualified as mixed used and the public funding of infrastructure falls outside the scope of State aid rules because the economic use remains purely ancillary?

A:Please note that the notion of State aid is defined directly in Article 107(1) TFEU and that therefore the Commission services can only give general guidance of how they understand this notion, without this being an authoritative statement and without this being able to replace and in-depth assessment on the basis of detailed information.

A:On the basis of the information provided in your question we understand that the NGO's income in your example, which is below 50% of the true costs, includes user fees etc received from users of the cultural activities as well as the rent it will receive for renting out less than 20% of the infrastructures space capacity per year. On the basis of this assumption the Commission services would consider the infrastructure to be of non-economic nature and, as such, that its funding falls outside of State aid rules.